

Finanse miasta – ujęcie syntetyczne

Jarocin

Daniel Budzeń

wrzesień 2024 r.

Agenda

1. Finanse miasta w MRL
2. Sytuacja na tle miast referencyjnych
3. Możliwości inwestycyjne
4. Budżet 2024 – potencjalne ryzyka

Finanse miasta w MRL

Grupa porównawcza w MRL

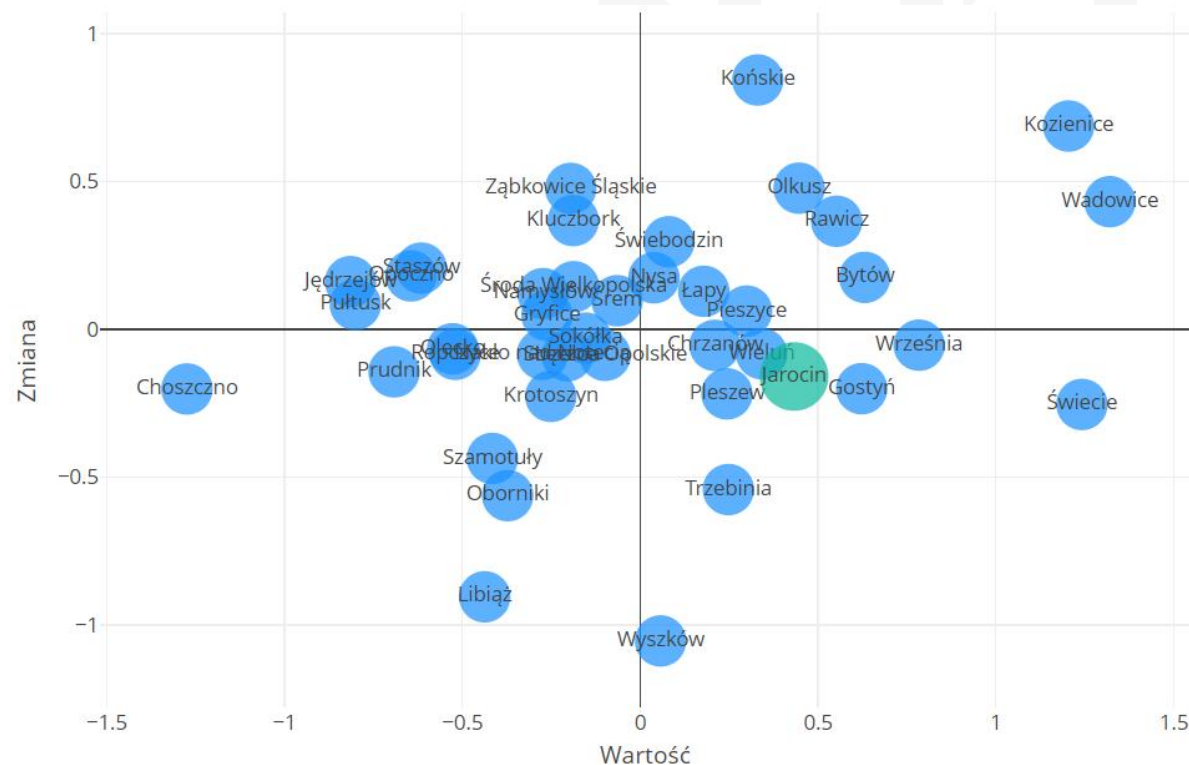
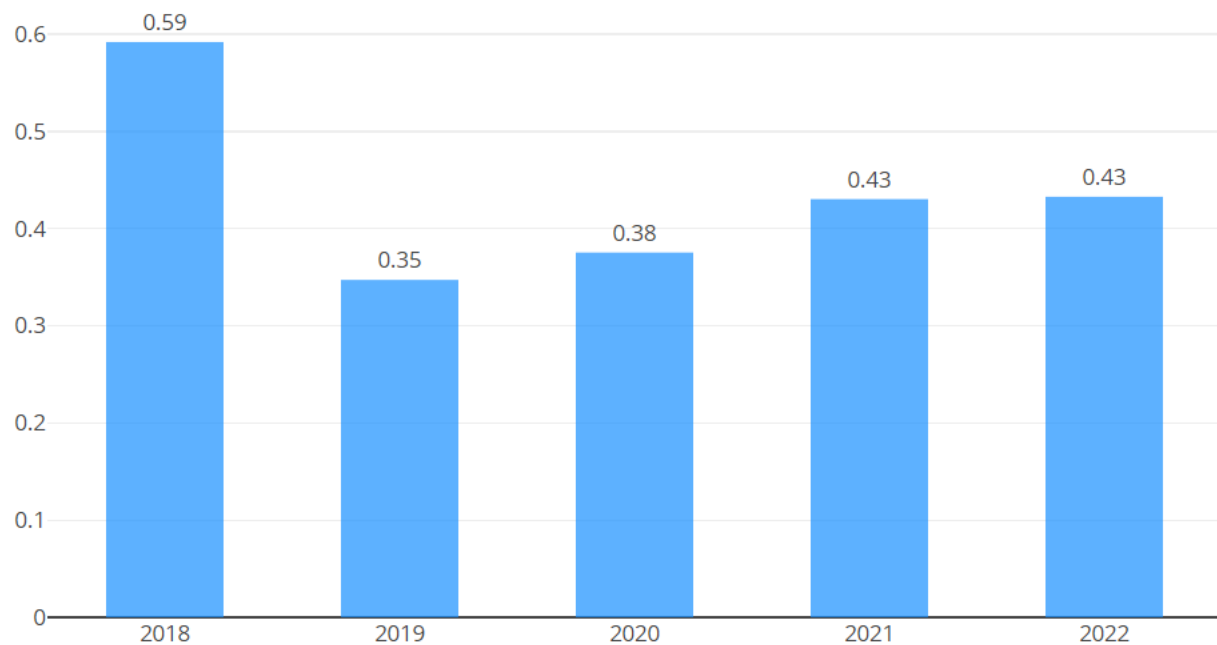
Jednostka	Typ	Kod Teryt
BYTÓW	GMW	2201023
CHOSZCZNO	GMW	3202023
CHRZANÓW	GMW	1203033
GOSTYŃ	GMW	3004023
GRYFICE	GMW	3205023
JAROCIN	GMW	3006023
JĘDRZEJÓW	GMW	2602023
KLUCZBORK	GMW	1604023
KOŃSKIE	GMW	2605033
KOZIENICE	GMW	1407053
KROTOSZYN	GMW	3012043
LIBIAŻ	GMW	1203043
ŁAPY	GMW	2002063
ŁĘCZNA	GMW	0610033
NAKŁO NAD NOTECIĄ	GMW	0410033
NAMYSŁÓW	GMW	1606023
NYSA	GMW	1607053
OBORNIKI	GMW	3016013
OLECKO	GMW	2813043
OLKUSZ	GMW	1212053
OPOCZNO	GMW	1007043

Jednostka	Typ	Kod Teryt
PIESZYCE	GMW	0202033
PLESZEW	GMW	3020063
PRUDNIK	GMW	1610043
PUŁTUSK	GMW	1424043
RAWICZ	GMW	3022053
ROPCZYCE	GMW	1815033
SOKÓŁKA	GMW	2011083
STASZÓW	GMW	2612073
STRZELCE OPOLSKIE	GMW	1611053
SZAMOTUŁY	GMW	3024073
ŚREM	GMW	3026043
ŚRODA WIELKOPOLSKA	GMW	3025043
ŚWIEBODZIN	GMW	0808053
ŚWIECIE	GMW	0414093
TRZEBINIA	GMW	1203053
WADOWICE	GMW	1218093
WIELUŃ	GMW	1017093
WRZEŚNIA	GMW	3030053
WYSZKÓW	GMW	1435053
ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE	GMW	0224053

Wskaźnik rozwoju obszaru finansowego w latach 2018–2022

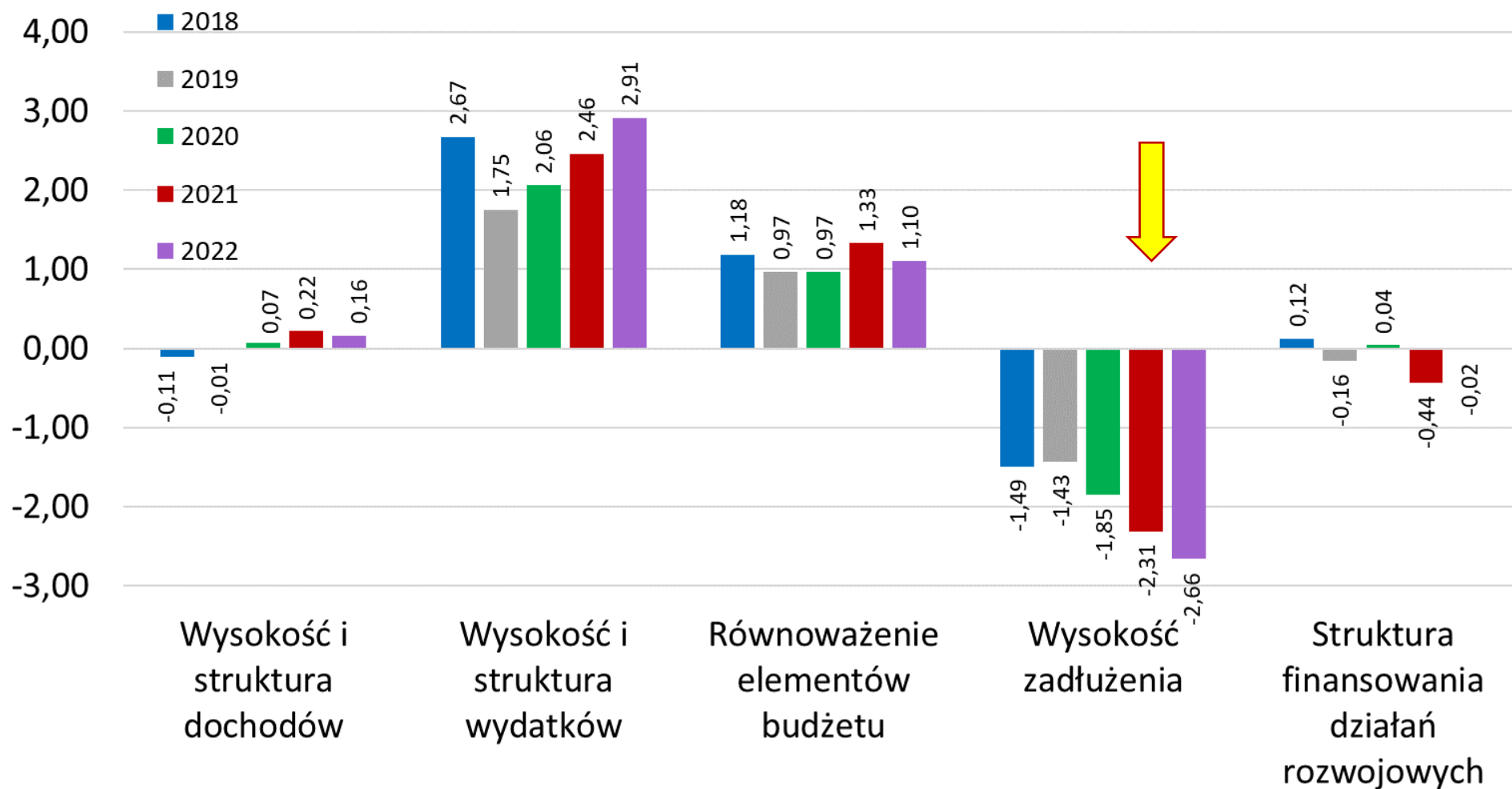
4. Stan finansów lokalnych (zdolność finansowania rozwoju)

- sytuacja względem grupy porównawczej stosunkowo korzystna, ale z widocznym pogorszeniem
- pogorszenie sytuacji względem 2018 r.
- pogłębiający się problem w sferze związanej z wysokością zadłużenia

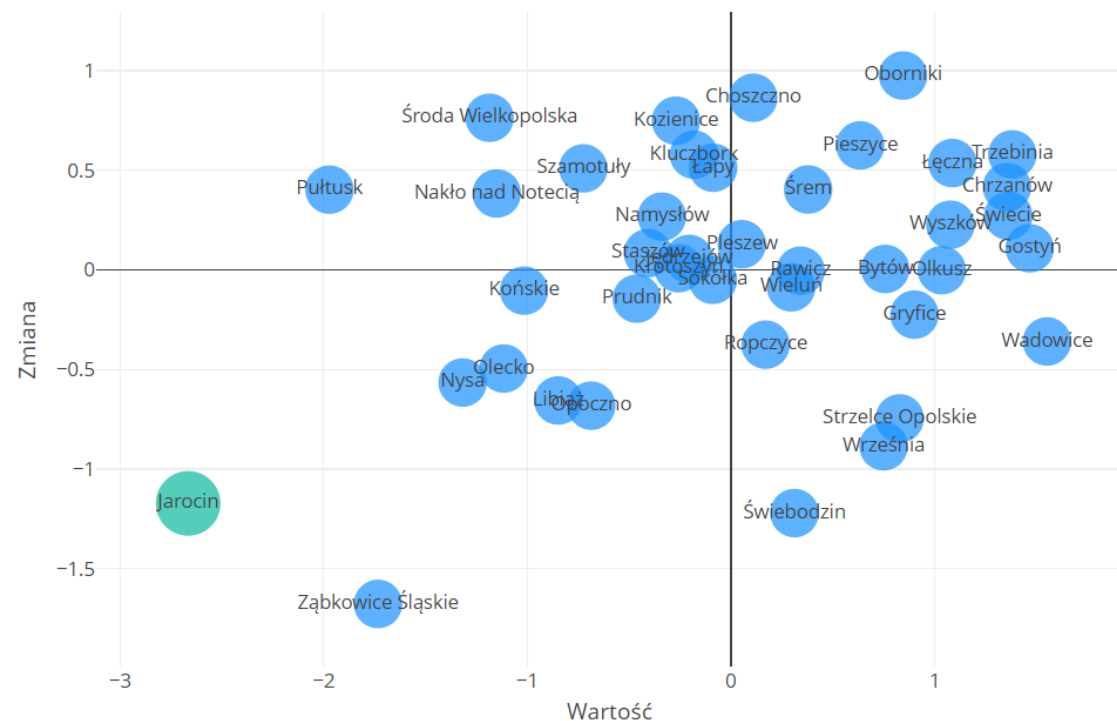
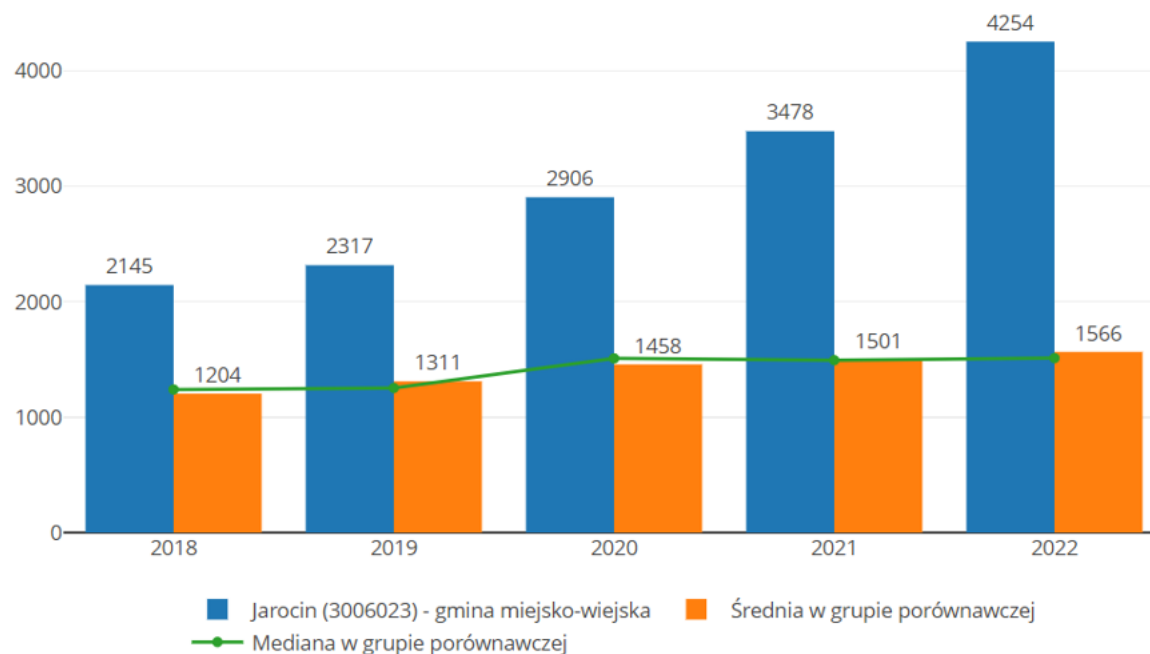
Sytuacja w podobszarach

Wysokość zadłużenia na 1 mieszkańca

Kwota długu JST na koniec roku przypadająca na 1 mieszkańca

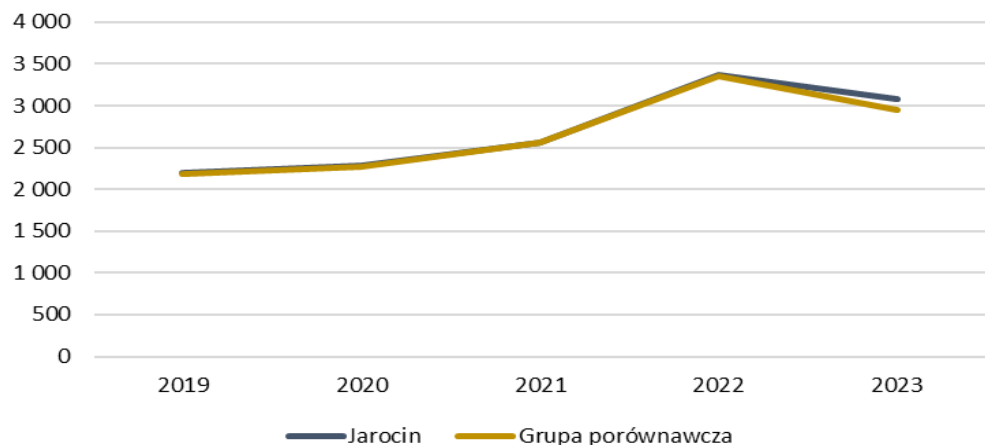

Sytuacja dochodowa miasta

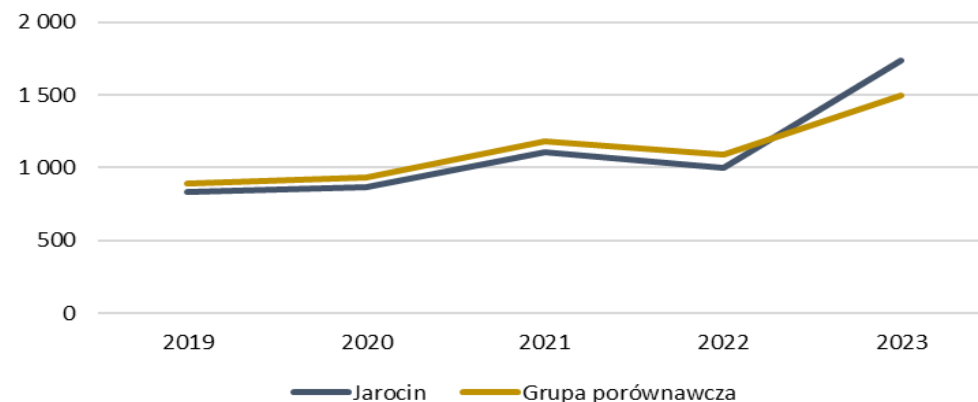

Wybrane rodzaje dochodów na 1 mieszkańca (ludność wg stanu na 30.06)

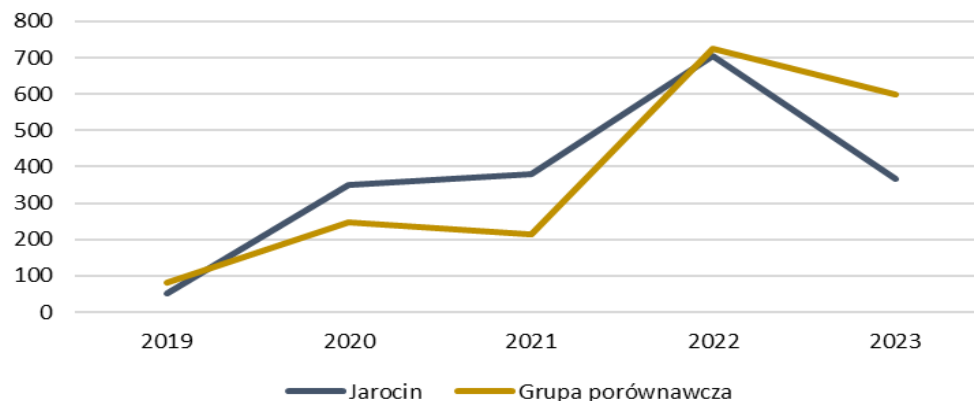
Dochody własne bieżące na 1 mieszkańca [PLN]

Wpływy z subwencji ogólnej na 1 mieszkańca [PLN]

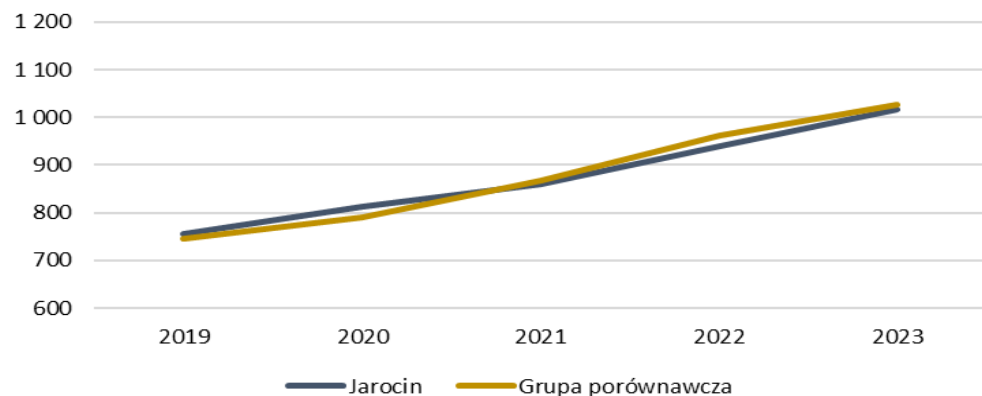
Otrzymane środki inne niż dotacje na 1 mieszkańca [PLN]

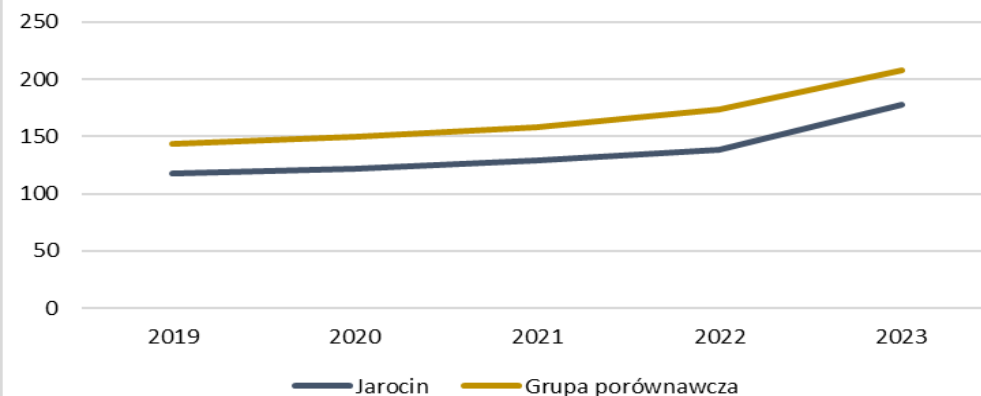

Polityka podatkowa (ludność wg stanu na 30.06)

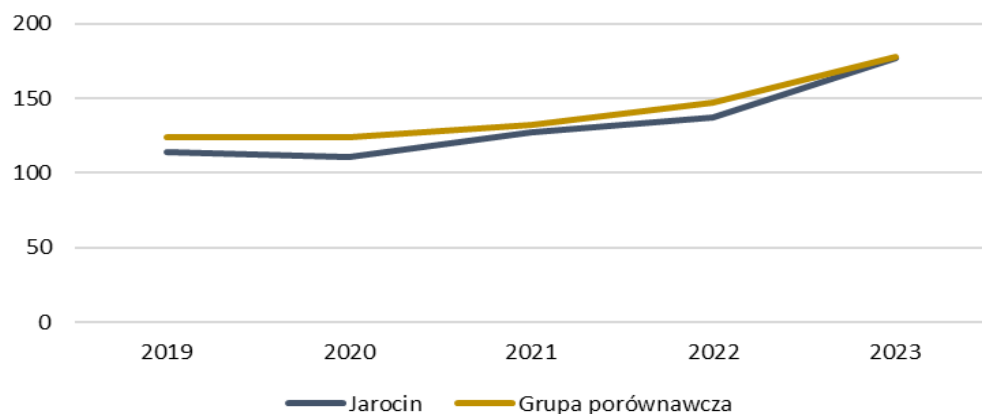
Dochody podatkowe bez PIT i CIT na 1 mieszkańca [PLN]

Kwota skutków finansowych prowadzonej polityki podatkowej na 1 mieszkańca [PLN]

Skutki finansowe wynikające z obniżenia górnych stawek podatków na 1 mieszkańca [PLN]

Skutki polityki dla wybranych dochodów

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023
Podatek od nieruchomości					
wykonanie	29 016 548	31 438 114	32 639 912	35 722 462	38 879 366
skutki obniżenia górnych stawek podatków	4 177 748	3 939 661	4 441 733	4 780 370	6 223 738
udzielone ulgi i zwolnienia	18 758	11 945	30 118	0	35 850
umorzenie zaległości	6 409	25 475	682	283	0
pozostałe (rozłożenie na raty, odroczenie terminu)	138 897	472 869	53 125	27 013	0
Razem skutki polityki podatkowej	4 341 812	4 449 950	4 525 657	4 807 665	6 259 588
Podatek rolny					
wykonanie	1 549 742	1 688 101	1 684 259	1 753 278	2 091 847
skutki obniżenia górnych stawek podatków	0	0	0	0	0
udzielone ulgi i zwolnienia	0	0	0	0	0
umorzenie zaległości	10	0	465	0	0
pozostałe (rozłożenie na raty, odroczenie terminu)	0	0	261	98	0
Razem skutki polityki podatkowej	10	0	725	98	0

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023
Podatek leśny					
wykonanie	156 348	163 297	167 183	179 442	272 935
skutki obniżenia górnych stawek podatków	0	0	0	0	0
udzielone ulgi i zwolnienia	0	0	0	0	0
umorzenie zaległości	0	0	0	0	0
pozostałe (rozłożenie na raty, odroczenie terminu)	0	0	0	0	0
Razem skutki polityki podatkowej	0	0	0	0	0
Podatek od środków transportowych					
wykonanie	1 228 874	1 160 854	1 664 877	1 516 744	1 543 768
skutki obniżenia górnych stawek podatków	1 041 880	1 136 990	1 350 950	1 489 269	1 842 550
udzielone ulgi i zwolnienia	0	0	0	0	0
umorzenie zaległości	0	1 465	0	0	0
pozostałe (rozłożenie na raty, odroczenie terminu)	4 557	1 533	43	0	0
Razem skutki polityki podatkowej	1 046 437	1 139 988	1 350 993	1 489 269	1 842 550

Główne wnioski z ogólnej analizy dochodów

- Jarocin posiada potencjał w zakresie dochodów własnych, które są niezwykle istotne z punktu widzenia możliwości finansowych w zakresie realizacji nowych projektów (zarówno inwestycyjnych, jak również bieżących), a także spłaty długu
- istnieje przestrzeń do ich zwiększenia, co zminimalizowałoby ryzyko związane z wyższym wzrostem wydatków bieżących niż dochodów bieżących, a tym samym obniżeniem możliwości finansowych w przyszłości
- w latach 2020–2021 otrzymane środki finansowe (inne niż dotacje) stanowiły istotne źródło finansowania realizowanych inwestycji
- Rekomenduje się utrzymanie kierunku prowadzonej polityki w zakresie dochodów własnych, w szczególności dochodów podatkowych. Zasadne jest, aby nie powiększać luki związanej z obniżaniem skutków finansowych, ale także dążyć do uszczelnienia systemu pobierania dochodów własnych

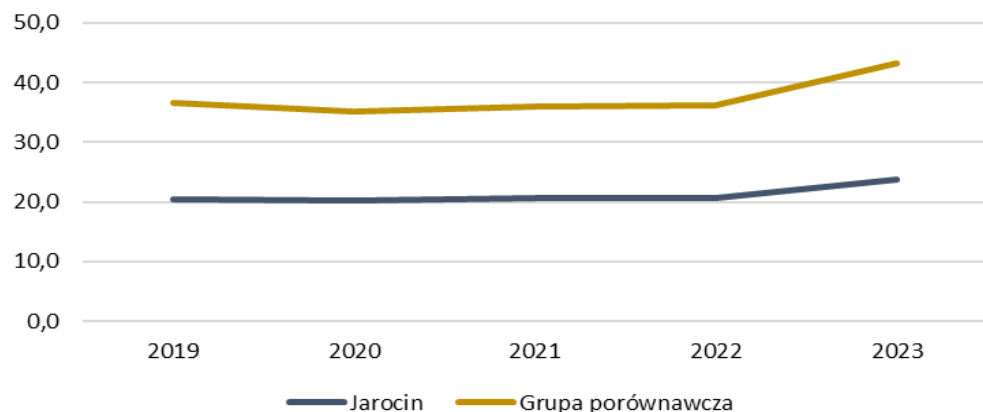

Wysokość i struktura wydatków

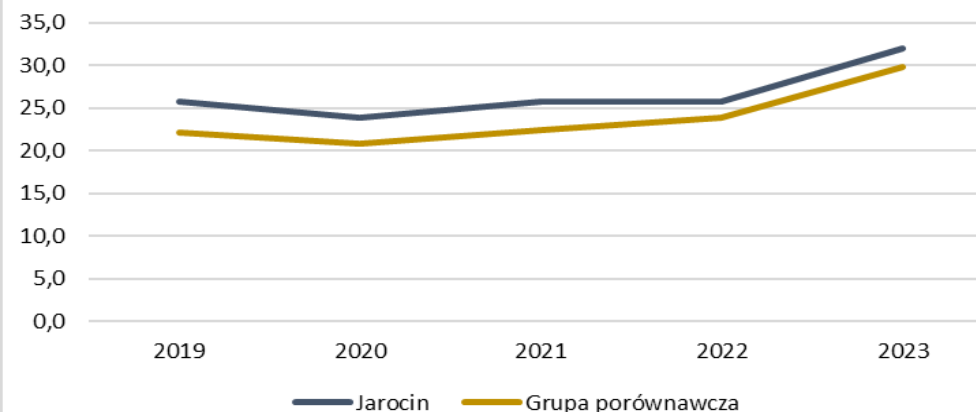

Struktura wydatków bieżących

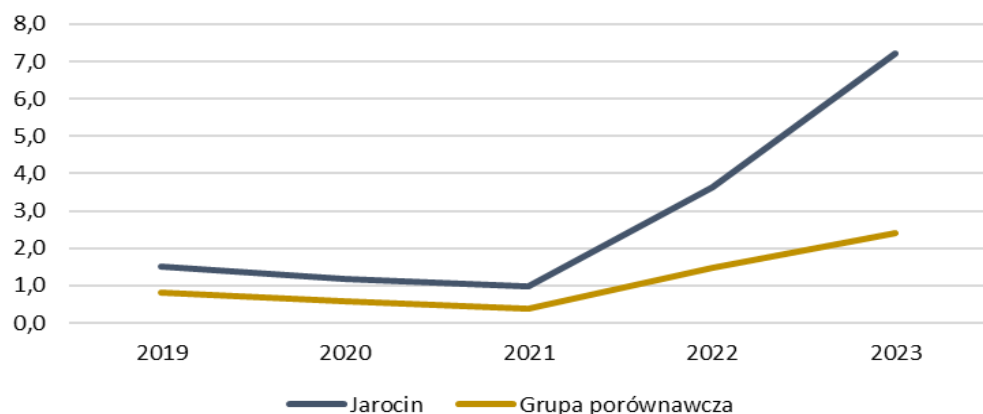
Udział wydatków na wynagrodzenia w wydatkach bieżących [%]

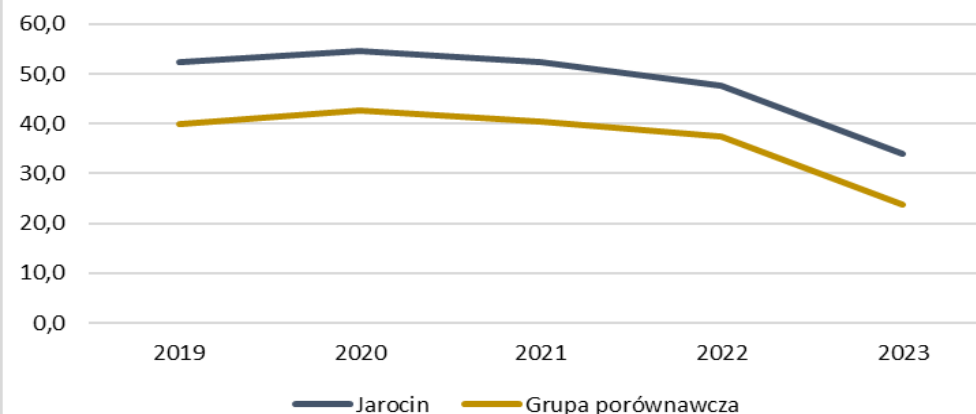
Udział wydatków związanych z realizacją ich statutowych zadań w wydatkach bieżących [%]

Udział wydatków bieżących na obsługę długu i poręczenia w wydatkach bieżących [%]

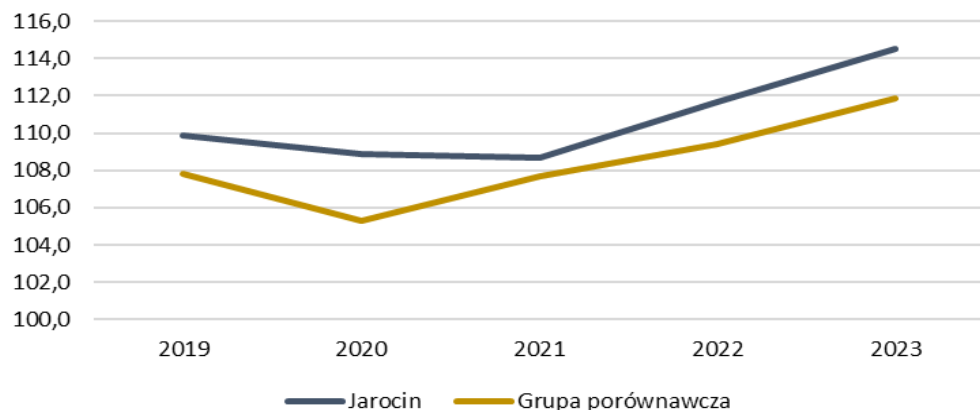
Udział pozostałych wydatków bieżących (bez UE) w wydatkach bieżących [%]

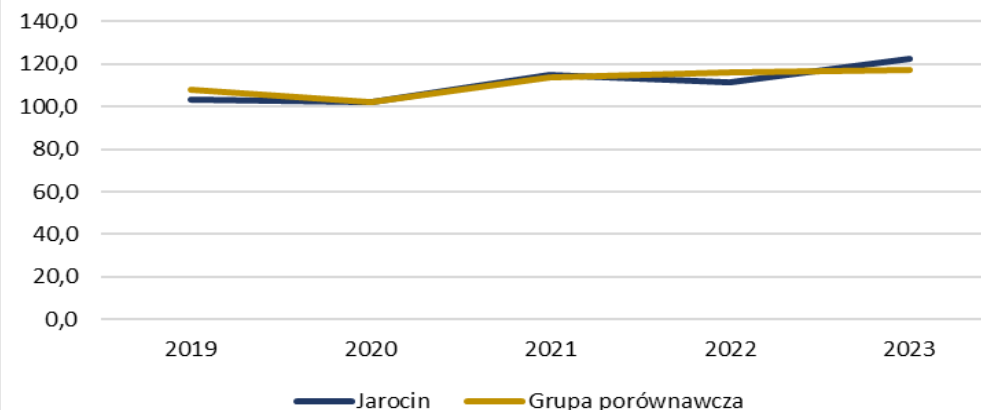

Dynamika wydatków bieżących

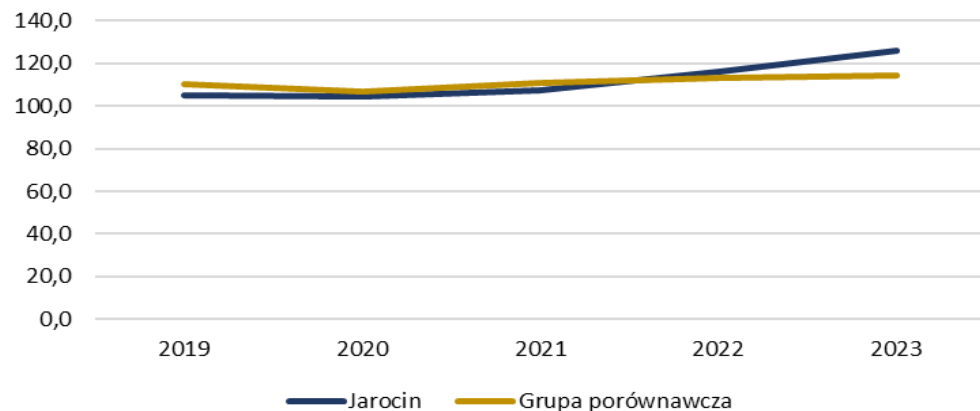
Dynamika wydatków na wynagrodzenia i składki od nich naliczane [%]

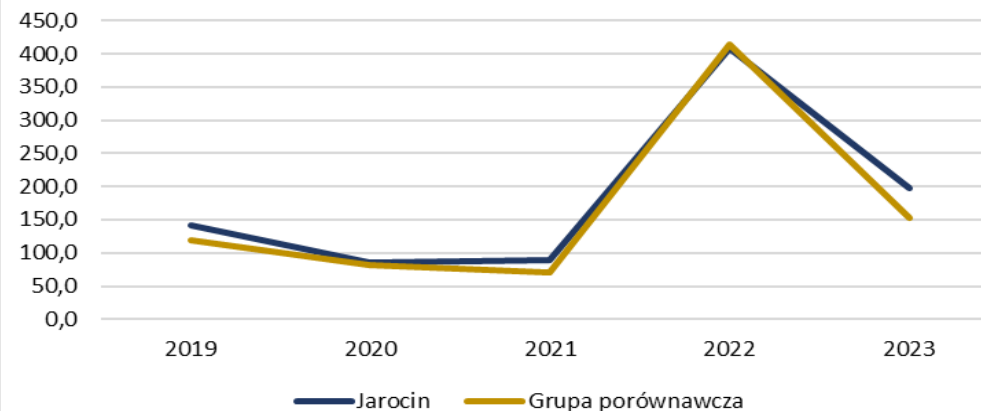
Dynamika wydatków na realizację zadań statutowych [%]

Dynamika wydatków na dotacje na zadania bieżące z budżetu [%]

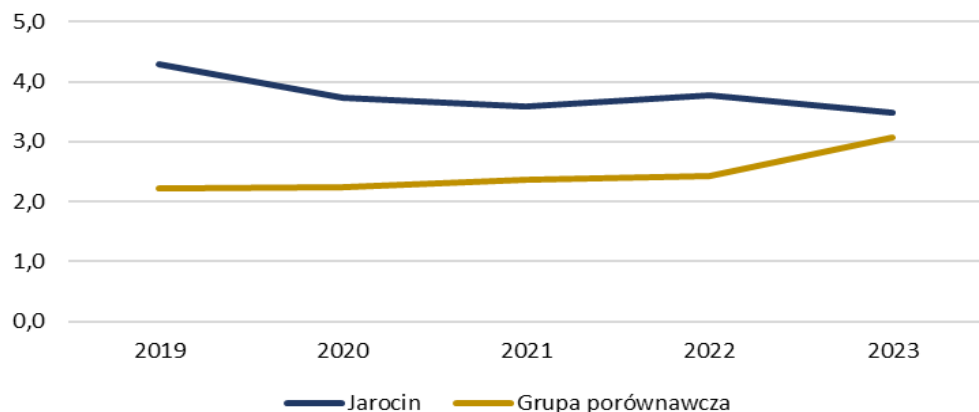
Dynamika wydatków na obsługę długu i poręczenia [%]

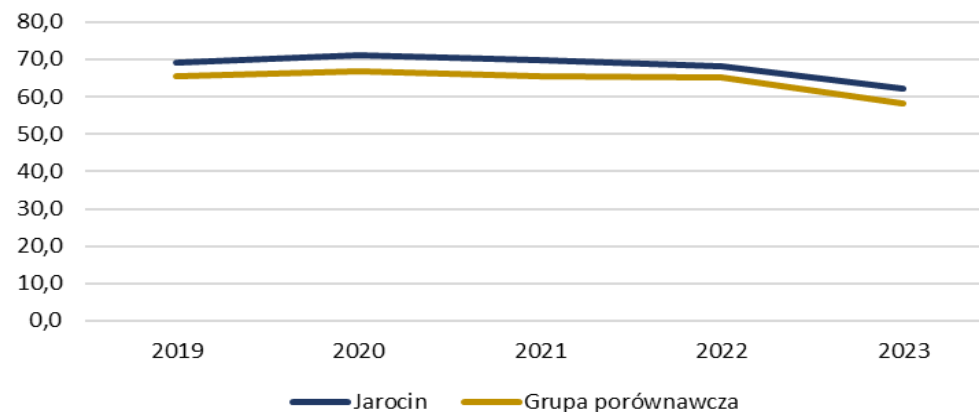

Struktura wydatków bieżących wg wybranych działań

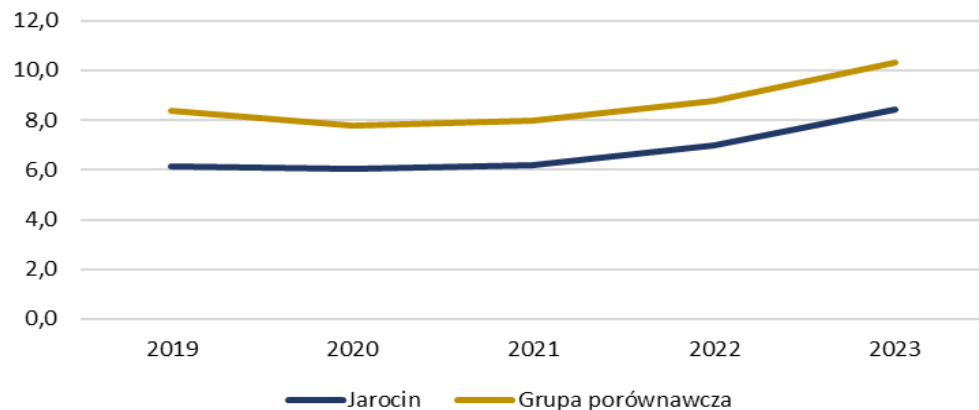
Udział wydatków bieżących na transport i łączność (600) w wydatkach bieżących [%]

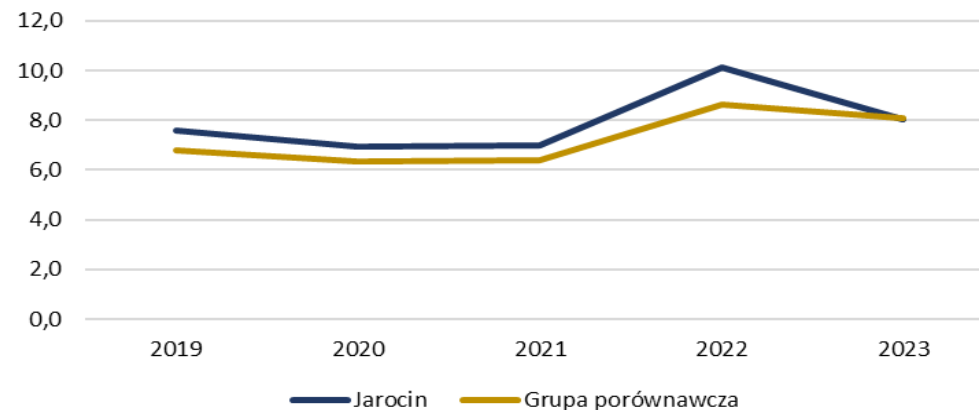
Udział wydatków bieżących na edukację (dział 801 i 854) w wydatkach bieżących [%]

Udział wydatków bieżących na administrację publiczną (750) w wydatkach bieżących [%]

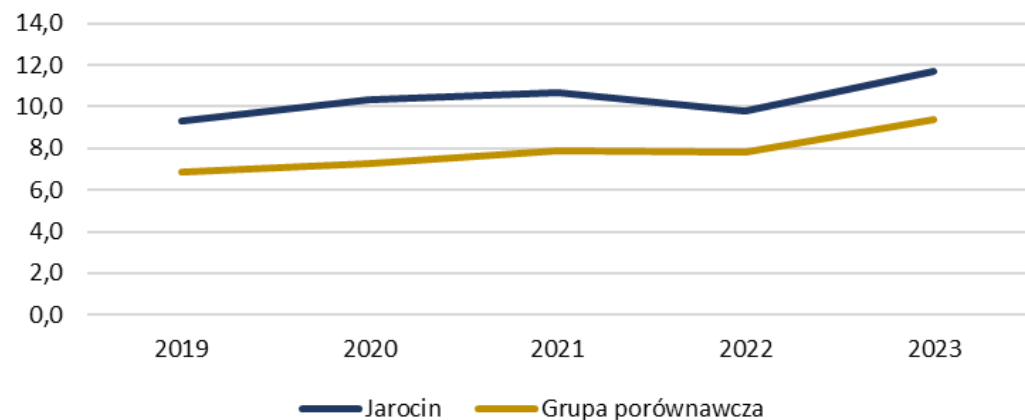
Udział wydatków bieżących na pomoc społeczną (852) w wydatkach bieżących [%]

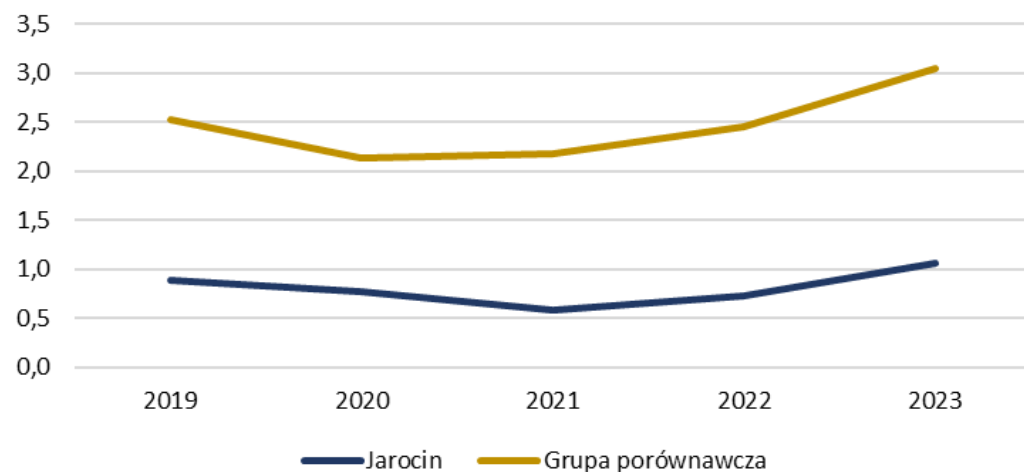

Struktura wydatków bieżących wg wybranych działań

Udział wydatków bieżących na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska (900) w wydatkach bieżących [%]

Udział wydatków bieżących na kulturę fizyczną (926) w wydatkach bieżących [%]

Główne wnioski z ogólnej analizy wydatków

- pozytywnym aspektem jest utrzymywanie stałej struktury wydatków, zarówno w kontekście grup wydatków, jak również ich kierunków. Umożliwia to stabilne planowanie przyszłych wydatków bieżących w zakresie zależnym od JST
- widoczne jest ryzyko związane z wyższym **obciążeniem kosztami obsługi zadłużenia**, które w przyszłości może stanowić wyzwanie dla budżetu i utrzymania możliwości finansowych umożliwiających realizację założonych celów
- dalszą pogłębioną analizę warto byłoby objąć aspekty obejmujące zarówno pomoc społeczną, gospodarkę komunalną i ochronę środowiska, a także działania edukacyjne
- w zakresie przyszłych budżetów należy mieć na uwadze w szczególności **wspomniane koszty obsługi długu (a także rozchody na spłaty długu)** wraz z innymi wydatkami bieżącymi, w tym wysokością udzielanych dotacji z budżetu na zadania bieżące

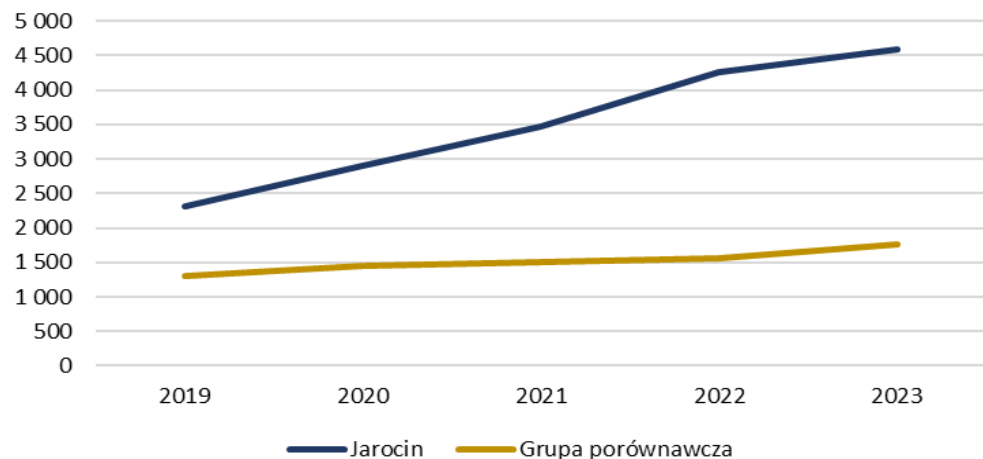

Możliwości inwestycyjne

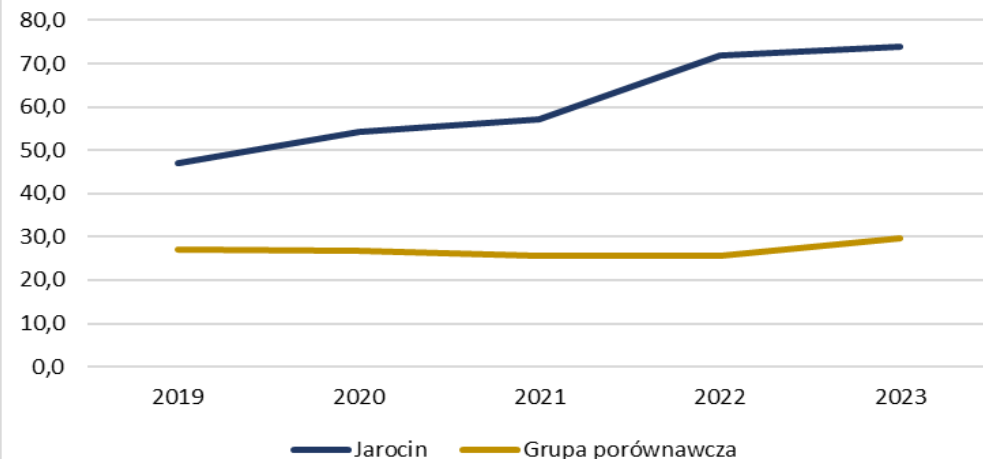

Zadłużenie

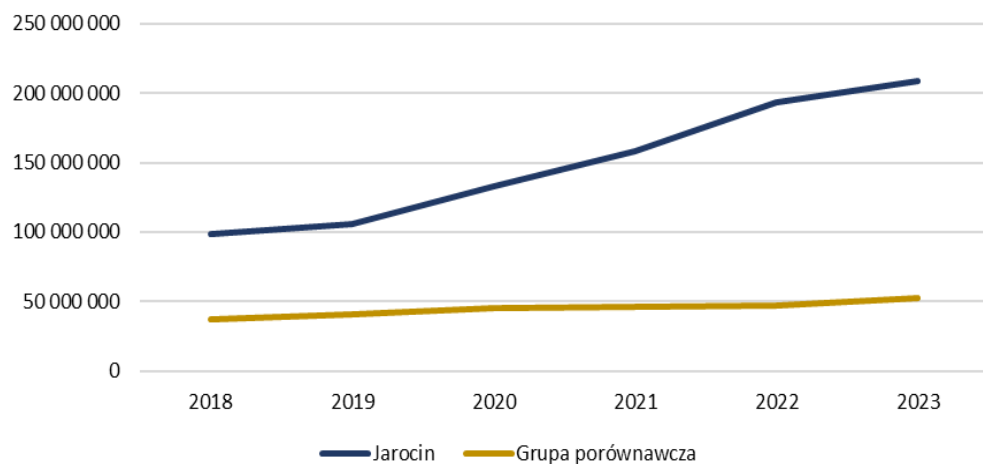
Kwota długu na 1 mieszkańca [PLN]

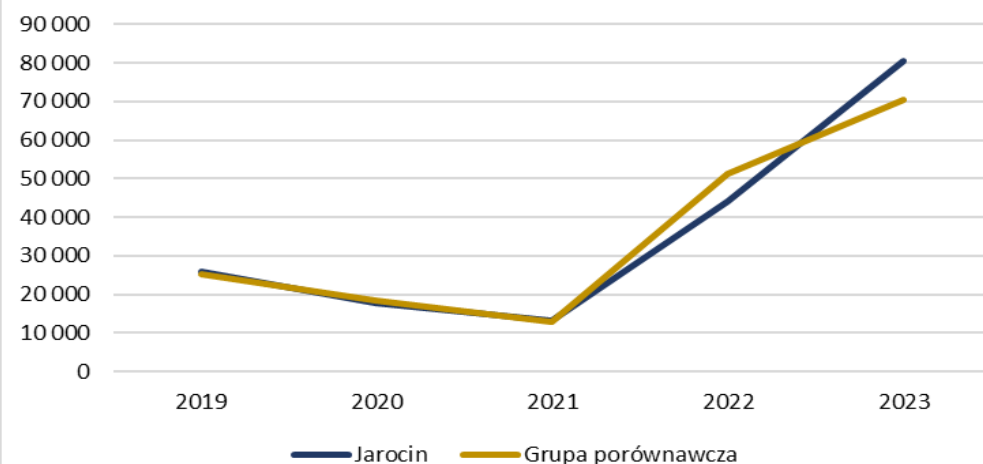
Dług do dochodów ogółem [%]

Poziom zadłużenia [PLN]

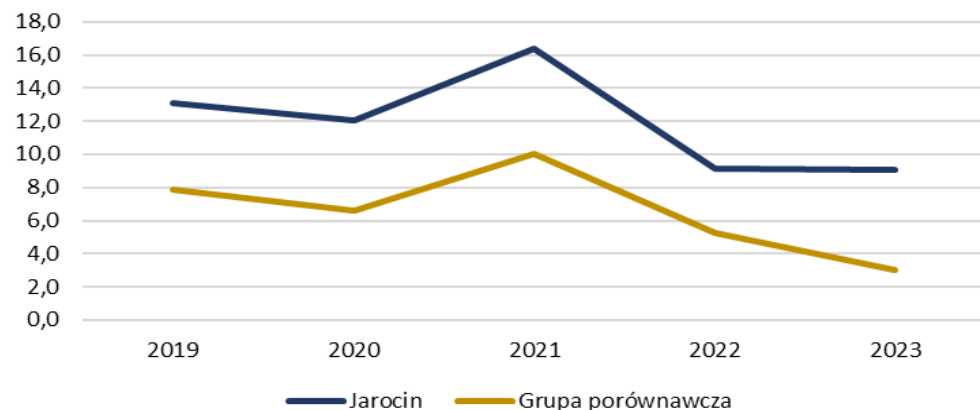
Szacunkowy koszt obsługi 1 mln zł długu

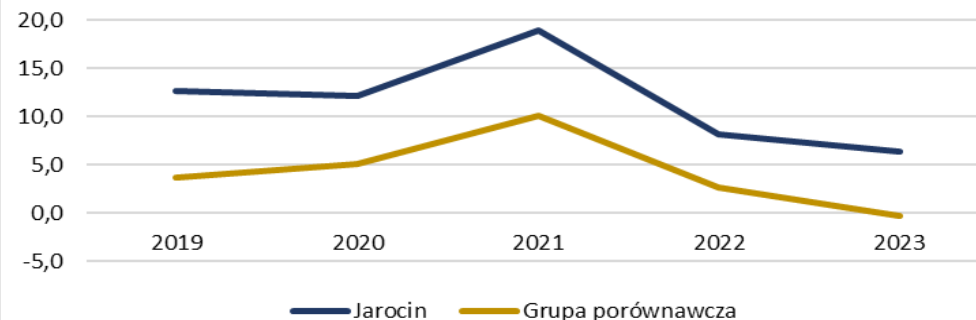

Potencjał do spłaty i obsługi zadłużenia oraz realizacji inwestycji

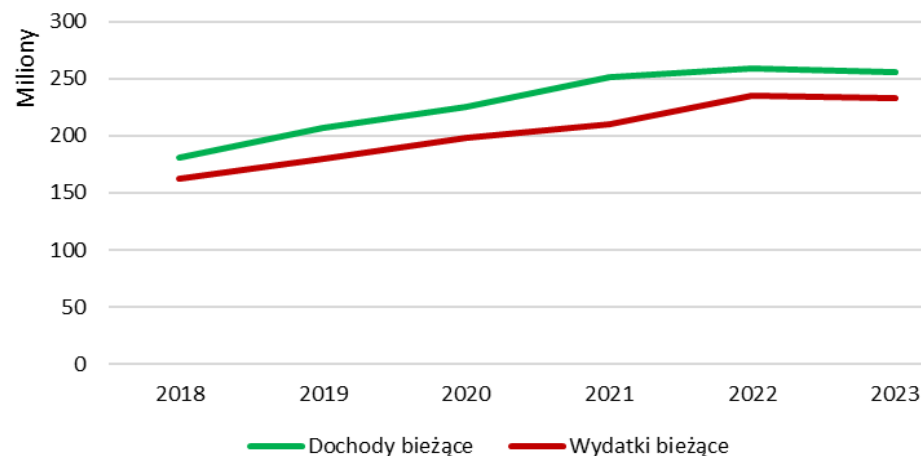
Relacja kwoty wyniku operacyjnego do kwoty dochodów bieżących [%]

Relacja kwoty wyniku operacyjnego pomniejszonego o spłaty długu do kwoty dochodów bieżących pomniejszonych o dotacje i środki na zadania bieżące [%]

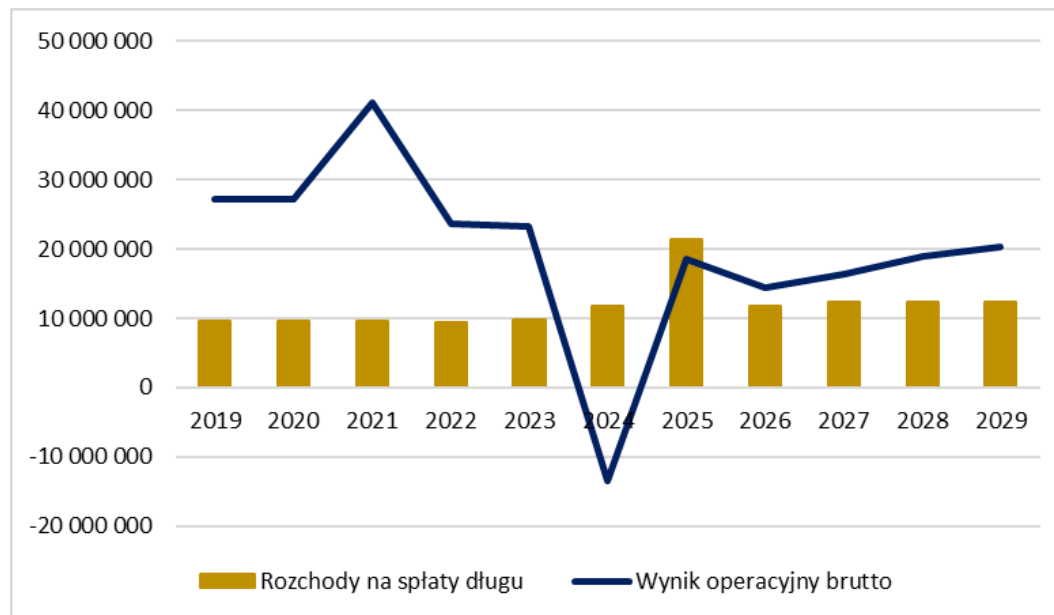

Dochody bieżące i wydatki bieżące - Jarocin [PLN]

Potencjał finansowy 2019–2029

- w przypadku spłaty i obsługi długu istotnym ryzykiem są koszty ponoszone w związku z posiadanym zadłużeniem i zwiększenie rozchodów na spłaty długu
- korzystnie natomiast prezentuje się sytuacja związana z własnymi możliwościami wynikającymi z realizacji dochodów bieżących i wydatków bieżących, aczkolwiek w tej materii widoczne jest pogorszenie sytuacji. Zauważalna jest przewaga nad średnią w grupie porównawczej, ale także tendencja spadkowa będąca następstwem decyzji podejmowanych w zakresie polityki dochodowej (w tym podatkowej) i wydatkowej
- Począwszy od 2024 r., a w szczególności w 2025 r. widoczne są zwiększone kwoty rozchodów na spłaty długu, które znacząco będą obciążały budżet JST w porównaniu z poprzednimi latami. Sytuacja będzie dotyczyła również kosztów obsługi długu.

Finanse miasta – ujęcie syntetyczne

dr Daniel Budzeń

Fundacja Miasto

www.fundacjamiasto.pl

kontakt@fundacjamiasto.pl

Jarocin
Wrzesień 2024r.